

Φυσική και Πολιτιστική Κληρονομιά – Ενότητα 1

ΜΟΟΣ

*ΤΙ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ;
ΕΜΠΛΟΥΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ
ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΗ
ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ*

Περίληψη

Εισαγωγή

Μάθημα 1 - Σχετικά με την Φυσική Κληρονομιά	5
Η σημασία της βιοποικιλότητας	7
Οι επιπτώσεις του τουρισμού στην φυσική κληρονομία	4
Μερικές από τις κυριές αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στην βιοποικιλότητα	4
Προσδιορίζοντας καλύτερα την προστατευόμενη φυσική κληρονομία	5
Μάθημα 2 - Για την πολιτιστική κληρονομιά: Φυσικοί και άυλοι θησαυροί	6
Η υλική κληρονομία	7
Άυλη κληρονομία	8
Πολιτιστική κληρονομία και “αξίες”	9
Προσδιορίζοντας την τοπική πολιτιστική κληρονομία!	10
Προσδιορίζοντας την τοπική πολιτιστική κληρονομία - καταλογος ελεγχου (παραδειγμα)	11

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κληρονομιά δεν συνεισφέρει μόνο στην ποιότητα ζωής σε έναν τόπο αλλά και στην τοπική οικονομία, καθώς αυξάνει την τουριστική δυναμική μιας περιοχής προσελκύοντας επισκέπτες. Έχει αναγνωριστεί πως η τουριστική ανταγωνιστικότητα στην Ευρώπη σχετίζεται κυρίως στην φυσική και πολιτιστική αξία ενός προορισμού.

Σε αυτή την ενότητα θα παρουσιάσουμε την ευρεία έννοια την Κληρονομιάς, από την βιοποικιλότητα έως την μουσική και τα πρακτικά επαγγέλματα.

Η κληρονομιά είναι ακόμα περισσότερα πράγματα από τις φυσικές και πολιτιστικές αξίες που κληρονομήθηκαν από το παρελθόν όπως, παραδόσεις, παλαιά κτίρια και φυσικά μνημεία. Είναι ακόμα οι σύγχρονες δραστηριότητες, οι ερμηνείες και συμπεριφορές που προέρχονται από αυτά.

“Η κατανόηση της κληρονομιάς είναι φύσει δυναμική, αλλάζοντας συνεχώς περιεχόμενο με την πάροδο του χρόνου, την αλλαγή του πλαισίου, και τις εμπειρίες και προσδοκίες του κοινού. Η κληρονομιά δεν ανήκει σε κάποια συγκεκριμένη ομάδα, αλλά είναι ανοιχτή, ανήκει σε όλους όσους επιθυμούν να συνδεθούν μαζί της.” UNESCO

Αυτή η σύντομη εισαγωγή στο θέμα της κληρονομιάς θα σας βοηθήσει να προσδιορίσετε καλύτερα και να γνωρίσετε την φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής σας. Αυτό είναι ένα σημαντικό βήμα καθώς η κακή χρήση και η ελλειμματική διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς από τις τουριστικές δραστηριότητες έχει ήδη να παρουσιάσει σημαντικές βλάβες που επιβαρύνουν τις τοπικές κοινωνίες και το περιβάλλον τους. Και ό,τι γνωρίζουμε καλά μπορούμε και να το προστατεύουμε καλά...

1. Μάθημα- Σχετικά με την Φυσική Κληρονομιά

Σύμφωνα με την UNESCO, “η **Φυσική Κληρονομιά** αφορά τα φυσικά χαρακτηριστικά, γεωλογικούς και φυσιογραφικούς σχηματισμούς και οριοθετημένες περιοχές που αποτελούν τον βιότοπο επαπειλούμενων ειδών, ζώων και φυτών, και περιοχές στην φύση με αξία από την σκοπιά της επιστήμης, και της διατήρησης την φυσικής ομορφιάς. Περιλαμβάνει ιδιωτικές και ιδιωτικές προστατευόμενες φυσικές περιοχές, ζωολογικούς κήπους, ενυδρεία, βοτανικούς κήπους, φυσικούς βιότοπους, θαλάσσια οικοσυστήματα, μνημεία, υδραγωγεία κλπ.”.

Στην πραγματικότητα, οι θησαυροί της φυσικής κληρονομιάς αφορούν την μεγάλη ποικιλία των οικοσυστημάτων και των ειδών του πλανήτη: περιλαμβάνουν τοπία, ηπειρωτικά και θαλάσσια οικοσυστήματα, την άγρια ζωή (ενδημικά φυτά και ζώα), καταρράκτες, λιμνοθάλασσες, και όλα τα άλλα φυσικά στοιχεία.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Οι λεγόμενες “υπηρεσίες του οικοσυστήματος” που παρέχονται από ένα υγιές οικοσύστημα είναι αναρίθμητες και καθοριστικές για τις κοινωνίες μας και την ανθρώπινη ευμάρεια.

Μεταξύ άλλων μπορούμε να αναφέρουμε:

- Υπηρεσίες τροφοδοσίας :
 - Τρόφιμα,
 - Πόσιμο νερό,
 - Πρώτες ύλες, όπως υφάσματα, ξυλεία και καύσιμη ύλη,
 - Ιατρικούς πόρους και φάρμακα.
- Ρυθμιστικές υπηρεσίες
 - Διατήρηση της γονιμότητας των εδαφών,
 - Επικοινωνία των καλλιεργειών από τα έντομα,
 - Ρύθμιση της ροής των υδάτων,
 - Προστασία από την διάβρωση,
 - Απορρόφηση της μόλυνσης,
 - Κλιματικός έλεγχος.
- Προστασία βιότοπων
 - Διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας των ειδών,
 - Υποστήριξη των κύκλων ζωής των ειδών.
- Πολιτιστικές υπηρεσίες
 - Αναψυχή,
 - Εκπαίδευση,
 - Έρευνα,
 - Διανοητικές εμπειρίες

Φωτογραφία: Mediterranean Centre of Environment

Ο τουρισμός αναμφίβολα ωφελείται από τις υπηρεσίες αναψυχής που παρέχει η βιοποικιλότητα. Και οι φυσικοί θησαυροί έχουν καθοριστική σημασία για τον τουρισμό, πράγμα το οποίο εξίσου μπορεί να υποστηρίξει αλλά και

να απειλήσει την συνέχεια και την εξέλιξή τους. Πολλές μορφές τουρισμού εξαρτώνται ολοκληρωτικά από την καλή κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και έχουν ως προαπαιτούμενο την διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς.

Ο τουρισμός και η βιοποικιλότητα συνδέονται στενά όσο αφορά τις επιπτώσεις και την εξάρτηση. Πολλά είδη τουρισμού εξαρτώνται άμεσα από τις παροχές του οικοσυστήματος και την βιοποικιλότητα.

Μια σειρά από τουριστικά προϊόντα εξαρτάται από τους φυσικούς θησαυρούς, περιλαμβάνοντας καταναλωτικές και περιπετειώδεις δραστηριότητες, καθώς και μη-καταναλωτικές, διανοητικές δραστηριότητες:

1. Οικοτουρισμός και περιηγήσεις στην Φύση, παρατήρηση φυτών και ζώων, ιχνηλάτηση, ηφαιστειακός τουρισμός, παρατήρηση πτηνών, φωτογραφικός τουρισμός, κάμπινγκ, κλπ.
2. Αγροτουρισμός και καλλιέργειες, αναζήτηση τοπίων και οδήγηση σε γραφικές διαδρομές
3. Τουρισμός ευεξίας και περιπέτειας, αλιευτικός τουρισμός, καγιάκ, ορειβασία, κλπ.

Αυτό το είδος τουρισμού προσελκύει τις περισσότερες φορές ανθρώπους που “αγαπούν την φύση”. Ωστόσο, η αύξηση των επισκεπτών στην άγρια φύση ή σε ελεγχόμενους δρυμούς, μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές επιπτώσεις και πρόσθετη πίεση στην βιοποικιλότητα, κυρίως εξαιτίας των ανεξέλεγκτων επισκέψεων και τις σχετιζόμενες αλλαγές στην χρήση της γής, την ενόχληση των ειδών, την εισβολή ξένων ειδών, τα απορρίμματα και την μόλυνση των βιότοπων.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η απώλεια της βιοποικιλότητας αναγνωρίζεται σήμερα ως μείζον πρόβλημα διεθνώς. Ο ρυθμός των ειδών που εκλείπουν σήμερα υπολογίζεται σε 1.000 φορές μεγαλύτερος από τον φυσικό ρυθμό και, έτσι, τα οικοσυστήματα γίνονται λιγότερο αποδοτικά. Από τα σχεδόν 48.000 είδη φυτών και ζώων που περιλαμβάνονται στην κόκκινη λίστα της IUCN για τα επαπειλούμενα είδη (Red List of Threatened Species), τα 1.761 απειλούνται από την τουριστική ανάπτυξη.

Στην περιοχή της Μεσογείου, οι ειδικοί αξιολογούν πως το λιγότερο το 20% της βιοποικιλότητας απειλείται με εξαφάνιση! Ο τουρισμός έχει το δικό του μερίδιο ευθύνης.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Επίπτωση	Κύρια αιτία
Αλλαγές στην χρήση της γης	Επιπλέον διαμονές Επιπλέον υποδομές Βλάβες στον βυθό και στις παραλίες
Κλιματική αλλαγή	Εκπομπές CO ₂ από τις μετακινήσεις και την φιλοξενία. Ο τομέας του τουρισμού ευθύνεται για περίπου το 5% των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως.
Υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων	Υψηλή ζήτηση για τρόφιμα, υλικά, πόσιμο νερό και αναψυχή
Μόλυνση	Μεγάλη εποχιακή παραγωγή λυμάτων και στερεών απορριμμάτων, που προκαλούν δυσκολία στην διαχείριση

Διαταραχή της άγριας ζωής	Ηχορύπανση από τα σπορ και τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Καταστροφή του εδάφους, της χλωρίδας, των παραλιών, κλπ. εξαιτίας των τουριστικών δραστηριοτήτων και καταστροφή των βιότοπων. Παρενόχληση του φωλιάσματος και της αναπαραγωγής
---------------------------	--

Περισσότερα στο: World Tourism Organization - Tourism and Biodiversity – Achieving Common Goals Towards Sustainability
- 2010

φωτογραφία: Mediterranean Centre of Environment

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Ο διεθνής μη κυβερνητικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός Διεθνής Ένωση για την Διατήρηση της Φύσης (International Union for Conservation of Nature -IUCN) δημιούργησε και διατηρεί επικαιροποιημένο τον Κόκκινο Κατάλογο των Επαιτιλούμενων Ειδών (Red List of Threatened Species), ο οποίος αποτελεί παγκοσμίως την πιο περιεκτική και επιστημονικά εμπειριστατωμένη καταγραφή της κατάστασης της χλωρίδας και της πανίδας σε όλη την Γη. Μπορείτε να [επισκεφθείτε τον ιστότοπο](#) και να ενημερωθείτε για τα απειλούμενα είδη στην περιοχή σας (μπορείτε να δείτε ακόμα τον κατάλογο [World Heritage List of the UNESCO](#)).

Για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο, διεθνείς συνεργασίες προσπαθούν να μειώσουν τις βλάβες προσαρμόζοντας τους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς νόμους για την προστασία της βιοποικιλότητας. Σε παγκόσμιο επίπεδο η Συνθήκη των Ηνωμένων Εθνών για την Βιολογική Ποικιλότητα (United Nations Convention on Biological Diversity -CBD) που υιοθετήθηκε στην Παγκόσμια Συνάντηση Κορυφής του Ρίο ντε Τζανέιρο το 1992 κάλεσε τις κυβερνήσεις να δεσμευτούν στην ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για την διατήρηση και βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας. Η ΕΕ αποτελεί ένα από τα 191 μέρη που υπέγραψαν την Συνθήκη.

Η ΕΕ Στρατηγική για την Βιοποικιλότητα 2030 (EU Biodiversity Strategy 2030) προβλέπει δύο στάδια, στα οποία μπορεί να συμβάλει ο τουριστικός τομέας: την προστασία (μείωση των αρνητικών επιπτώσεων) και την ανάκτηση της βιοποικιλότητας (συνεισφορά στην ανάκτηση των βιότοπων και των οικοσυστημάτων).

Μία ισχυρή νομοθεσία είναι ενεργή για περισσότερο από 20 χρόνια προκειμένου να περιορίσει την απώλεια της Ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας, ειδικά μέσα από την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τα Οικοσυστήματα (European Habitat Directive) και το πανευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών, Natura 2000. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τα Οικοσυστήματα εστιάζει στα “φυσικά οικοσυστήματα κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση απαιτεί τον καθορισμό συγκεκριμένων περιοχών προστασίας”. Και οι δύο Οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στις νομοθεσίες των χωρών μελών της ΕΕ. Μέσα από την διατήρηση των φυσικών περιοχών, ο σκοπός είναι η προστασία ενός ευρέος φάσματος απειλούμενων ή ενδημικών ζώων και φυτών.

Οι Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί νόμοι απευθύνονται σε εθνικές κυβερνήσεις και όχι απευθείας σε άτομα, ωστόσο μια τέτοια “νομική αναγνώριση” εκφράζει την θεμελιώδη αξία των διάφορων οικοσυστημάτων και ειδών και παρέχει την βάση των στόχων και των εργαλείων που μπορούν να βοηθήσουν όλους τους συντελεστές να κατέχουν περισσότερα προκειμένου να προστατεύουν την φύση.

Ο πλήρης κατάλογος των χαρτογραφημένων περιοχών Natura 2000 και προστατευόμενα είδη μπορεί να αναζητηθεί στο [διαδίκτυο](#).

Υπάρχει επίσης ένας μεγάλος αριθμός ακαταχώρητων και μη προστατευόμενων νομικά πόρων φυσικής κληρονομιάς που είναι εντυπωσιακοί και αμφίβολης αξίας, και που θα πρέπει να προστατευτούν απλά και μόνο για τον ρόλο τους στην βιόσφαιρα.

Σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, πληροφορίες για ενδημικά είδη χλωρίδας και πανίδας και το οικοσύστημά τους μπορεί να παρέχονται από:

- δημόσιους οργανισμούς όπως Εθνικά πάρκα ή προστατευόμενες ζώνες
- τοπικούς περιβαλλοντικούς μη κυβερνητικούς οργανισμούς
- κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
- περιβαλλοντικά μουσεία
- οδηγούς περιβαλλοντικού τουρισμού
- πανεπιστήμια και ειδικούς
- και άλλα

2. Μάθημα - Για την πολιτιστική κληρονομιά: Φυσικοί και άυλοι θησαυροί

Η πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί καθοριστικό παράγοντα και συνεισφέρει στην ελκυστικότητα των Ευρωπαϊκών περιοχών, πόλεων, κωμοπόλεων και εξοχών. Παρέχει στις Ευρωπαϊκές χώρες και περιοχές μια μοναδική ταυτότητα που δημιουργούν συναρπαστικά αστικά αφηγήματα, την βάση δηλαδή για αποτελεσματικές εμπορικές στρατηγικές που στοχεύουν στην ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού και στην προσέλκυση επενδύσεων.

Ο όρος “πολιτιστική κληρονομιά” μας κατευθύνει καταρχήν σε παραδοσιακά αρχιτεκτονικά μνημεία (παλάτια, παλαιά κτήριο, εκκλησίες, κλπ.), διάσημα μνημεία, ή έργα τέχνης που βρίσκονται σε μουσεία. Ωστόσο, η πολιτιστική κληρονομιά μας είναι πολλά περισσότερα από μία διάσημη εκκλησία ή έναν αρχαιολογικό χώρο: είναι

όλα όσα έχουν τις ρίζες τους στο παρελθόν, στα οποία δίνουμε αξία σήμερα και τα οποία επιλέγουμε να διατηρήσουμε για τις επόμενες γενιές.

Την έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς συνθέτει η υλική και άυλη κληρονομιά, αν και οι τελευταίες διεθνείς και ευρωπαϊκές πολιτικές τείνουν να τις αντιμετωπίζουν ως συνδεδεμένες σε ένα ενιαίο σύνολο.

φωτογραφία: association APARE

Η ΥΛΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η υλική κληρονομιά περιλαμβάνει κτήρια και ιστορικούς τόπους, μνημεία, έργα τέχνης, κλπ., τα οποία θεωρούνται άξια για να διατηρηθούν στο μέλλον. Περιλαμβάνει σημαντικά αρχαιολογικά, αρχιτεκτονικά, επιστημονικά ή τεχνολογικά αντικείμενα, μιας συγκεκριμένης κουλτούρας.

- Φορητή πολιτιστική κληρονομιά (πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, νομίσματα, χειρόγραφα και άλλα αντικείμενα)
- Στατική πολιτιστική κληρονομιά (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κοκ.)
- Υποθαλάσσια πολιτιστική κληρονομιά (ναυάγια, υποθαλάσσια ερείπια και πόλεις)

Εκτός από τα μουσεία και τα εντυπωσιακά μνημεία, υπάρχουν πολλά κτίσματα και έργα, συχνά χωρίς λάμψη αλλά με μεγάλη αξία καθώς αποκαλύπτουν την σχέση της κοινότητας των ανθρώπων και της περιοχής τους ή παρουσιάζουν σημαντικές τεχνολογίες, έθιμα και πρακτικές: αυτά είναι για παράδειγμα κτήρια που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, χειροποίητα ή βιοτεχνικά αντικείμενα, κτίσματα ιδιωτικά (σταύλοι, αχυρώνες, μύλοι κλπ.) ή κοινόχρηστα (καταστήματα, συντριβάνια, λουτρά, κλπ.), τον τοπικό τρόπο ζωής (κατοικίες, τείχη, βιοτεχνίες, κλπ.) κατασκευασμένα με τυπικές οικοδομικές τεχνικές και υλικά (ξερολιθιές, πήλινα κτίσματα, συστήματα φυσικού εξαερισμού, κλπ.) Αυτά είναι ακόμα αντικείμενα, χειροποίητα ή βιοτεχνικά, από την καθημερινή ή την αγροτική ζωή.

φωτογραφία: Hrvatski fotosavez

Μέχρι τις πρόσφατες δεκαετίες, αυτό το είδος της υλικής κληρονομιάς θεωρούνταν ελάχιστονος αξίας, αλλά έννοιες όπως “αγροτική κληρονομιά” ή “βιομηχανική κληρονομιά” έγιναν ελκυστικές για ένα ευρύ κοινό και, επομένως, και απέκτησαν ειδικό ενδιαφέρον για έναν νέο τρόπο ζωής και τουριστικών δραστηριοτήτων.

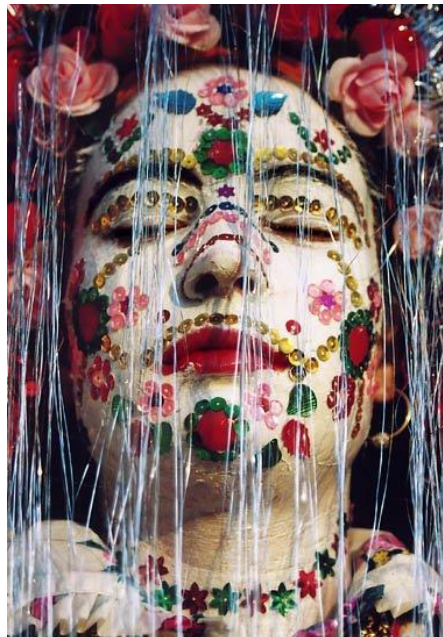
ΑΥΛΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η έννοια της άυλης κληρονομιάς έχει τόσο μεγάλο εύρος που είναι δύσκολο να προσδιοριστούν τα όριά της ώστε να αναγνωριστεί με σαφήνεια, να προστατευτεί και να ενισχυθεί. Το 2003, για να προσδιοριστεί να προστατευτεί καλύτερα αυτό το είδος πολιτιστικής κληρονομιάς, ορισμένες χώρες υπέγραψαν υπό την κηδεμονία της UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), την Συνθήκη για την Επιτήρηση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ορίζει την άυλη πολιτιστική κληρονομιά ως:

“Οι πρακτικές, οι αναπαράστασεις, οι εκφράσεις, η γνώση, οι δεξιότητες – μαζί και τα εργαλεία, τα αντικείμενα, οι χειροτεχνίες και οι χώροι που συνδέονται με αυτά – τις οποίες κοινότητες, ομάδες και, σε ορισμένες περιπτώσεις, άτομα αναγνωρίζουν ως πολιτιστική κληρονομιά τους. Αυτή η άυλη πολιτιστική κληρονομιά, που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, αναμορφώνεται συνεχώς από τις κοινότητες και τις ομάδες που αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον, την φύση και την ιστορία τους, και τους παρέχει την αίσθηση της ταυτότητας και της συνέχειας, προωθώντας έτσι τον σεβασμό για την πολιτιστική διαφορετικότητα και την ανθρώπινη δημιουργικότητα”.

Μία επίσκεψη στον ιστότοπο της UNESCO σας προσκαλεί να [“βουτήξετε μέσα στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά!”](#). Θα σας δώσει μια ιδέα για τον πλούτο της άυλης κληρονομιάς.

Μπορείτε επίσης να αποκτήσετε πρόσβαση στην βάση δεδομένων της UNESCO και να ανακαλύψετε την άυλη κληρονομιά της χώρας σας που καταγράφηκε ως μέρος του [Καταλόγου της UNESCO για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας](#).

φωτογραφία: Lubomir Popiordanov

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ “ΑΞΙΕΣ”

Η πολιτιστική κληρονομιά συνδέεται με την ιστορία μας, την ταυτότητά και τις αξίες μας. Αποτελεί έναν κοινό τόπο ενδιαφέροντος και διαλόγου με τους άλλους, όχι μόνο στην περιοχή μας αλλά και πέρα από αυτήν. Το μοίρασμα της κληρονομιάς μας είναι επιπλέον ένας τρόπος να επικοινωνούμε με τους επισκέπτες, καθώς εκπροσωπεί ένα μέρος του εαυτού μας χωρίς λέξεις και λόγια, και μπορεί να δημιουργεί γέφυρες με άλλους πολιτισμούς και άτομα. Αλλά πότε μπορούμε να θεωρούμε πως ένα αντικείμενο, ένα μέρος ή μία τεχνογνωσία είναι μέρος του πολιτισμού μας;

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης και επιμέρους ειδικούς “Αποδίδοντας αξία κληρονομιάς σε μία ιδιοκτησία ή γνώση (ατομική ή συλλογική) σημαίνει να την επενδύουμε με νόημα. Κανένα αντικείμενο ή δεξιότητα δεν αποτελεί κληρονομιά από μόνο του. Για παράδειγμα, μία χαμηλή ξερολιθιά έχει αξία κληρονομιάς μόνο με όρους αισθητικής αξίας μέσα στο ευρύτερο τοπίο, ή από τις κατασκευαστικές ιδιαιτερότητες ή από την σύνδεσή της με την τοπική ιστορία.

Η συνέπειες από την “απόδοση αξίας κληρονομιάς” σε ένα αντικείμενο είναι:

- *Μετατρέπει ένα συγκεκριμένο αντικείμενο σε “κοινό κτήμα” με, δυνητικά, συλλογική αξία.*
- *Εισάγει ένα συγκεκριμένο είδος δεσμού, συχνά συναισθηματικής φύσης, ανάμεσα σε ένα δεδομένο αντικείμενο και πρόσωπα που δεν έχουν κάποια νόμιμη σύνδεση μαζί του.*

Αργότερα, το 2005, η Σύμβαση για την Αξία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την Κοινωνία, ή αλλιώς η Σύμβαση Faro, του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενίσχυσε τον ρόλο της κοινότητας στον ορισμό της δικής της πολιτιστικής κληρονομιάς και “ενθαρρύνει τους πάντες να συμμετέχουν:

- στην διαδικασία προσδιορισμού, μελέτης, ερμηνείας, προστασίας, διατήρησης και παρουσίασης της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- στον δημόσιο προβληματισμό και την συζήτηση σε σχέση με τις δυνατότητες και τις προκλήσεις που εκπροσωπεί η πολιτιστική κληρονομιά,
- στην εμπέδωση της αξίας που προσθέτει κάθε κοινότητα στην πολιτιστική κληρονομιά με την οποία ταυτίζεται.

Δείτε το [βίντεο που παρουσιάζει την Σύμβαση του Faro](#).

φωτογραφία: Mediterranean Center of Environment

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ!

Ίσως έχει ενδιαφέρον να ελέγξετε κατά πόσο γνωρίζετε για την τοπική πολιτιστική κληρονομιά και ποιά είναι τα κενά στις γνώσεις σας. Φτιάξτε έναν απλό κατάλογο της τοπικής κουλτούρας που γνωρίζετε και καταλαβαίνετε και προσπαθήστε να προσδιορίσετε ποιά από αυτά αποτελούν μέρος της κοινής κληρονομιάς. Θα μπορέσετε έτσι να εντοπίσετε τις πληροφορίες που σας λείπουν.

Προσπαθήστε να προσδιορίσετε για κάθε είδος Κληρονομιάς, την πολιτιστική παράδοση της δικής σας περιοχής, έχοντας κατά νου 3 κύριες ερωτήσεις που αφορούν τα 3 χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν προηγουμένως:

1. Είναι το αντικείμενο/χειροτέχνημα συνδεδεμένο με το παρελθόν αλλά έχει θέση και στο παρόν (ο χρόνος σαν φορέας της μνήμης);
2. Ανήκει σε ένα συγκεκριμένο χωριό, περιοχή, χώρα, με δεσμούς και κοινά στοιχεία με άλλα μέρη (σύνδεση με γεωγραφικό προσδιορισμό);
3. Αναγνωρίζεται ως τέτοιο από μία κοινότητα, ομάδα ή κοινωνία (δείκτης του ανήκειν);

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ)

Υλική κληρονομιά	Είδη πολιτιστικής κληρονομιάς	Τοπικά παραδείγματα	Χρονική ένδειξη (σαν φορέα της μνήμης)	Γεωγραφική ένδειξη (χωρική ένταξη)	Δείκτης αναγνώρισης (Ανήκειν/ αναγνωρισιμότητα από την κοινότητα)	Μάθε περισσότερα, βρες συνεργάτες και υποστήριξη:: Επαφές και συντελεστές
Υλική κληρονομιά	Αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά					
	Γειτνίαση					
	Εργαλεία/αντικείμενα					
Άυλη κληρονομιά	Μουσική					
	Χορός					
	Παραδοσιακές τεχνοτροπίες και δεξιότητες					
	Γαστρονομικές παραδόσεις					
	Μύθοι και τελετουργίες					
	...					

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.